

§ 206

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponnosta koskien kivituhka- ja tekonurmikenttien alueellista jakaantumista sekä tulevia kehityshankkeita

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia urheilulajeja.

Tekonurmia rakentamalla parannetaan ennen kaikkea palloilun, mutta samalla usein kavennetaan jääurheilun harrastusmahdollisuuksia. Tämä on seurausta siitä, että tekonurmimattoja on viime vuosina asennettu ennen kaikkea jo olemassa oleville kivituhkakentille. Erityisesti jalkapalloilun tarkoitukseen asennetut tekonurmimattot ovat herkkiä jäädyttämälle ja toimenpide lyhentää mattojen käyttöikä merkittävästi. Samat matot ovat myös haasteellisia jäädyttämisen näkökulmasta. Erityisesti kumiruuhopohjaiset alustat toimivat kylmän eristeenä, mikä heikentää jäädytystehoa ja vaatii tämän takia runsasta energian käyttöä. Tämä taas kasvattaa liikuntapuistojen käyttökustannuksia sekä tuottaa merkittäviä ilmastopäästöjä. Näin ollen jalkapalloseurojen tulisi jatkossa jättää mahdollisimman pitkälti jäädyttämättä talvisin, mikä on leutojen talvien yleistyessä myös jalkapalloseurojen kasvava toive. Jääkentät taas tulisi kumiruuhetekonurmikenttien sijaan tehdä tekojääraidoille sekä kivituhka- ja hiekkatekonurmikentille.

Edellä mainitusta näkökulmasta olisi taten tärkeää arvioida eri liikuntamuotojen harrastusolosuhdetilannetta ja kenttien käyttöä aina kokonaisuutena. Kumiruuhopohjaisen tekonurmimaton asentaminen kesäisin vähällä käytöllä olevalle kivituhkakentälle on hyväksi jalkapalloilun harrastamiselle, mutta heikentää puolestaan jääurheilun asemaa ja kavennaa kaupungin jääkenttäverkoston tilannetta.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 70 erikokoista ja -laatuista tekonurmialuetta. Helsingin kaupunki hallinnoi näistä suurinta osaa ja kaupungin sisällä merkittävimmistä osasta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Merkittävässä roolissa ovat myös urheiluseurojen ylläpitämät tekonurmikentät, joita useat seurat myös mielellä rakentaisivat lisää. Tulisi ennemmin pohtia keinoja tämän hetkis-

ten alueiden ja kenttien käytön tehostamiseksi esimerkiksi viikonloppuisin ja vapaakäyttövuorojen osalta.

Liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut keväällä 2021 tekonurmialueiden ja jääkenttien verkostotarkastelutyön. Projektin tarkoituksena on selvittää kaupunkilaisten tarpeet ja halut jääkentillä sekä tekonurmialueilla harrastamiselle. Työn konkreettisena tavoitteena on luoda käsitys siitä, että kuinka monta kivituhkakenttää kaupungin tulisi säätää jääurheilumahdollisuuksien turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Samalla selvitystyön pohjalta voidaan vetää johtopäätökset siitä, kuinka monta kivituhkakenttää voidaan vuokrata esimerkiksi jalkapalloseuroille kumirouhepohjaisten tekonurmikenttien rakentamista varten.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta ja valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia kannanottoja:

16.2.2021, § 10 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Jussi Chydeniuksen valtuustoaloitteesta tekonurmikenttien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Lausunnossa todettiin, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti kannatettava asia.

Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi kuitenkin pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Huomionarvoista on myös se, että liikuntapalvelukokonaisuuden vastuu rajoittuu pitkälti isojen tekonurmikenttien ylläpitämiseen, kun taas pie-

14.12.2021

nempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat.

6.10.2020, § 166 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien tekonurmikenttien varaamisesta muille tahoille kuin urheiluseuroille. Lausunnossa todettiin, että tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille haki-joille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Ulko-tekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentsistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan (kappaleista 5 ja 6):

"Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan kaupungissa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole merkittävää painetta rakentaa uusia tekonurmialueita- tai kenttiä. Uusien tekonurmikenttien sijaan"

Ja

"Oman näkemyksensä tueksi"

Kannattaja: Teija Makkonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Chydenius Jussi, toivomusponsi, Kvsto 2.6.2021 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat fasilitiitit kannustavat kaupunkilaisia liikkuman ja kokeilemaan erilaisia urheilulajeja.

Tekonurmia rakentamalla parannetaan ennen kaikkea palloilun, mutta samalla usein kavennetaan jääurheilun harrastusmahdollisuuksia. Tämä on seurausta siitä, että tekonurmimattoja on viime vuosina asennettu ennen kaikkea jo olemassa oleville kivituhkakentille. Erityisesti jalkapalloilun tarkoitukseen asennetut tekonurmimatot ovat herkkiä jäädyttämiseksi ja toimenpide lyhentää mattojen käyttöikä merkittävästi. Samat matot ovat myös haasteellisia jäädyttämisen näkökulmasta. Erityisesti kumirouhepohjaiset alustat toimivat kylmän eristeenä, mikä heikentää jäädytystehoa ja vaatii tämän takia runsasta energian käyttöä. Tämä taas kasvattaa liikuntapuistojen käyttökustannuksia sekä tuottaa merkittäviä ilmastopäästöjä. Näin ollen jalkapallotekonurmet tulisi jatkossa jättää mahdollisimman pitkälti jäädyttämättä talvisin, mikä on leutojen talvien yleistyessä myös jalkapalloseurojen kasvava toive. Jääkentät taas tulisi kumirouhetekonurmikenttien sijaan tehdä tekojääraidoille sekä kivituhka- ja hiekkatekonurmikentille.

Edellä mainitusta näkökulmasta olisi täten tärkeää arvioida eri liikuntamuotojen harrastusolosuhdetilannetta ja kenttien käyttöä aina kokonaisuutena. Kumirouhepohjaisen tekonurmimaton asentaminen kesäisin vähällä käytöllä olevalle kivituhkakentälle on hyväksi jalkapalloilun harrastamiselle, mutta heikentää puolestaan jääurheilun asemaa ja kaventaa kaupungin jääkenttäverkoston tilannetta.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 70 erikokoista ja -laatuista tekonurmialuetta. Helsingin kaupunki hallinnoi näistä suurinta osaa ja kaupungin sisällä merkittävimmästä osasta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Merkittävässä roolissa ovat myös urheiluseurojen ylläpitämät tekonurmikentät, joita useat seurat myös mielellä rakentaisivat lisää. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan kaupungissa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole merkittävää painetta rakentaa uusia tekonurmialueita tai -kenttiä. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen sijaan tulisi ennemmin pohtia keinoja tämän hetken alueiden ja kenttien käytön tehostamiseksi esimerkiksi viikonloppuisin ja vapaakäyttövuorojen osalta.

Oman näkemyksensä tueksi liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut keväällä 2021 tekonurmialueiden ja jääkenttien verkostotarkastelutyön. Projektin tarkoituksena on selvittää kaupunkilaisten tarpeet ja halut jääkentillä sekä tekonurmialueilla harrastamiselle. Työn konkreettisena tavoitteena on luoda käsitys siitä, että kuinka monta kivituhkakenttää kaupungin tulisi säästää jääurheilumahdollisuuksien turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Samalla selvitystyön pohjalta voidaan vetää johtopäätökset siitä, kuinka monta kivituhkakenttää voidaan vuokrata esimerkiksi jalkapalloseuroille kumirouhepohjaisten tekonurmikenttien rakentamista varten.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalla ja valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia kannanottoja:

16.2.2021, § 10 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Jussi Chydeniuksen valtuustoaloitteesta tekonurmikenttien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Lausunnossa todettiin, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti kannatettava asia.

Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi kuitenkin pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaarallisiksi.

Huomionarvoista on myös se, että liikuntapalvelukokonaisuuden vastuu rajoittuu pitkälti isojen tekonurmikenttien ylläpitämiseen, kun taas pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat

14.12.2021

pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat.

6.10.2020, § 166 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien tekonurmikenttien varaamisesta muille tahoille kuin urheiluseuroille. Lausunnossa todettiin, että tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille haki-joille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Ulko-tekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa aikalautakunnalta lausuntoa 31.12.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponteen tekonurmikenttien saamisesta kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Toivomusponsi kokonaisuudessaan on liitteenä.

Toivomusponnosta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Toivomusponteen lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Chydenius Jussi, toivomusponsi, Kvsto 2.6.2021 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

14.12.2021

Asia/9

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 188